

APERITIFF

Publicație oficială a TIFF | #6 | Page 6 in English

Miercuri | 1 iunie | 2016 www.tiff.ro

Mama și toți țărăniții din familia noastră

Ziua Ziughiară Maghiară Maghiară

Capul de afiș al Zilei Maghiare la TIFF este filmul *Mama și toți țărăniții din familia noastră* (r. Fekete Ibolya), un eveniment cinematografic care îl are în centru pe unul dintre cei mai de succes cineaști maghiari contemporani. Filmul este o „poveste nebună” a unei familii din secolul al XX-lea. Patru generații de „trăsniți” cu Mama în centrul atenției, Mama care a trăit 92 de ani și s-a mutat de 27 de ori în timpul lor. Mutatul era unica ei cale de scăpare din fața necazurilor, a pericolelor și a conflictelor. Acum își spune povestea fiicei. E o istorie jucăușă de care te atașezi ușor, dar care are și episoade cutremurătoare.

Regizoarea Fekete Ibolya vorbește într-un interviu acordat Filmtett și publicat în AperiTIFF despre relația sa personală cu acest film și despre actrița în vârstă de 101 ani distribuită în rolul principal, Danuta Szafarska.

PAGINILE 4-5 **Filmtett**
ERDELYI FILMES PORTÁL

Cu ocazia Zilei Maghiare, AperiTIFF dedică paginile 4-5 filmelor selectate în această secțiune a festivalului și personalităților invitate.

Articolele sunt traduse în limba maghiară. Paginile au fost realizate în colaborare cu filmtett.ro.

Az oldal a Filmtett Erdélyi Filmes Portállal együttműködésben készült.

„Îmi amintește de mama mea. Pe la 90 de ani și ea era la fel de vioaie, o mică veveriță încăpățânată, cu părul cărunt. Danuta a împlinit anul trecut 101 ani, acum ea circulă un pic mai precaut, dar în urmă cu cinci ani, când făcusem cu ea filmările din faza pregătitoare, încă alerga pe bulevard asemenea unei prepelițe, își făcea cumpărăturile și era ambiționată să lucreze”

- Fekete Ibolya

Interview

Director Fabrizio Maltese speaks about his documentary *50 Days in the Desert*

»Pagina 6

Focus Lituania

The Gambler, un thriller abracadabrant.

»Pagina 7

Proiecție specială

Damnații, proiecția maraton a ediției TIFF 2016.

»Pagina 9

Cinematografele TIFF

→ CINEMA FLORIN PIERSIC

P-ța Mihai Viteazul, nr. 11

→ CINEMA ARTA

Str. Universității, nr. 3

→ CINEMA VICTORIA

Bd-ul Eroilor, nr. 51

→ CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

P-ța Lucian Blaga, nr. 1-3

→ PIAȚA UNIRII OPEN AIR

(Piața Unirii)

→ CERCUL MILITAR

Piața Avram Iancu, nr. 1-3

→ CINEMA CITY IULIUS

(în incinta Iulius Mall)

Str. Alexandru Vaida Voevod, nr. 53B

→ INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ

Str. I.C. Brătianu, nr. 22

→ CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR

Str. Bugeci

→ SOMEȘ OPEN AIR

Parcul „La Butuci”, Grigorescu

→ CINEMA MĂRĂȘTI

Str. Aurel Vlaicu, nr. 3

→ DEPOZITUL DE FILME

Str. Septimiu Mureșan, nr. 31-35

Ziua Maghiară

Cinești și... alți tăcăniți

Cinefilii vor putea viziona și anul acesta o selecție variată de producții maghiare la TIFF. Printre ele se numără și *Fiul lui Saul*, unul dintre cele mai mari succese cinematografice din ultimii ani.

F *Fiul lui Saul / Son of Saul* nu prea mai are nevoie de vreo prezentare. Atmosfera apăsătoare a lagărului nazist este redată prin imagini claustrofobe, hipnotice, camera lipindu-se aproape tot timpul pe protagonist.

Rămânem în aceeași zonă, oarecum a Sonderkommando-ului, prin intermediul personajului principal din *Febră în zori*. Filmul ne îndrumă prin vremurile tulburi de după război, când supraviețitorii lagărelor se găsesc iarăși după gratii, de data aceasta nu pentru că sunt evrei, ci pentru că sunt bolnavi. Dorința de a trăi luptă împotriva traumelor fizice și psihice, iar noua speranță o reprezintă dragostea imaculată. Povestea este inspirată din întâmplări reale, la fel ca și povestea unui alt personaj central, respectiv eroina din *Născută miercuri*.

Fragilă ca un fluturaș și puternică precum o leoaică, failibila eroină luptă pentru ca să-și poată păstra copilul, în timp ce ea însăși este o

Lily Lane

adolescentă. Va alege soluția simplă și se va lăsa înghițată de lumea interlopă, sau va folosi ajutorul social ca să pornească o „afacere proprie”?

Proiecțiile anterioare dictează un fir roșu, astfel încât apariția naziștilor într-o altă producție ce poate fi văzută la zilele maghiare, nu miră deloc. *Mama și toți tăcăniții din familia noastră* schițează istoria furtunoasă a Ungariei (și a Europei) din secolul XX din perspectiva unei familii, focalizându-se îndeosebi pe cea a mamei. Toate astea într-un context încadrat de trupe armate care bântuie prin

oraș, Trianon și comuniști. Cheia o reprezintă însă figura nebunatică, dar simpatică a mamei, care la fiecare schimbare neprietenoasă a vântului istoriei își împachetează lucrurile și se mută, împreună cu toată familia. Generații, ere și stiluri cinematografice se amestecă în această poveste personală și sinceră, obligatorie pentru istoricii „de duminică”.

Cu *Lily Lane* vom rămâne încă la mame, dar relația copil-părinte prezentată de Bence Fliegau nu ar putea fi mai puțin comică sau de gen. Ne aflăm în mijlocul unei relații recent terminate, în care ultima legătură ar putea s-o constituie copilul, acesta însă e subiectul unei dezbateri continue. Relația specială între copil și mamă se dezvăluie printr-o poveste sobră, narată pe tot parcursul filmului, compusă direct pentru acesta, dar și prin imagini experimentale, hipnotice.

Aproape toate sufletele de aici are și el o tentă experimentală. Este un film anarhist la a cărui vizionare devenim martori ai fuziunii perfecte dintre formă și fond. Dacă nu pricepem (tot) filmul, nu ar trebui să ne reproșăm ceva: așa a fost conceput și scos pe poarta „fabricii”: cu scopul de a fi mai degrabă savurat decât înțeles. Este un cinepunk avantgardist despre un conte maghiar anarhist de la începutul secolului XX, reîncarnat în prezent. E posibil să conțină unele urme de Godeard și, dacă n-ar fi fost în programul ZFM, cu siguranță ar fi fost inclus în secțiunea „Fără limită”.

Rockerii de la **Republic și Bagossy Brothers Company** vor susține concerte miercuri, 1 iunie, de la ora 19.00, la Castelul de la Gilău. Recitalurile vor fi urmate de proiecția filmului *Febră în zori / Hajnali laz* (regia Péter Gárdos), o poveste de dragoste neobișnuită, inspirată din realitate.

Realizat și tradus de **Jakab-Benke Nándor și Buzogány Klára**.

APERITIFF

Redactor-șef:

Bianca Felseghi

Cristi Mărculescu

Radu Meza

Florentina Tătar

Redactor-șef-adjunct:

Adrian M. Popa

Graphic design:

Carmen Gociu

Andrei Pastuhov

Redactori:

Alexandra Damian

Anca Grădinaru

Ion Indolean

Georgiana Madin

Tipărit la:

Compania de Producție

Tipografică

INFORMAȚII BILETE

→ Puncte de vânzare:

On-line pe www.biletmaster.ro și prin aplicația mobilă oficială a festivalului.

Cinema Florin Piersic, Cinema Arta, Cinema Victoria, Cinema City Iulius, Piața Unirii, Cercul Militar, Casa de Cultură a Studenților și Casa TIFF (pentru invitați și persoanele acreditate)

→ Program: 09:00 - 23:00.

→ Prețuri:

● BILETE CUMPĂRATE CU ANTICIPATIE

(cu minim o zi înaintea proiecției)

Bilet de intrare obișnuit: **10 lei**Bilet pentru elevi, studenți și pensionari: **8 lei**

(biletul se cumpără în baza prezentării carnetului/legitimăției de elev/student sau a talonului de pensie)

● BILETE CUMPĂRATE ÎN ZIUA

PROIECȚIEI FILMULUI

Bilet de intrare unic (valabil pentru o singură proiecție)

pentru toate categoriile de spectatori: **12 lei**.

● BILETE CU REGIM SPECIAL

Pentru copii și elevi: **8 lei**

(valabil doar pentru proiecțiile de film din programul EDUCATIFF)

Proiecțiile din Piața Unirii Open Air: **8 lei**Proiecțiile de la Cinema Mărăști și Dacia - Mănăștur: **8 lei**Bilete pentru concerte organizate la Urania Palace: **25 lei**Concertele organizate la Casa TIFF: **15 lei**Bilet pentru Ziua Maghiară, Castelul Gilău: **20 lei****Akses este gratuit la proiecțiile Someș Open Air și Depozitul de Filme.**

TIFF 2016

Competiția locală TIFF, resursă de talente

Premiul Competiției Locale este oferit de Banca Transilvania (1.500 de Euro), iar mențiunea specială Fabrica de Pensule.

Ca în fiecare an TIFF organizează o competiție clujeană, dedicată scurtmetrajelor și încurajării tinerelor talente. Din cele 25 de filme înscrise, fie filme de școală, fie producții independente, 7 au fost selecționate pentru proiecția de azi și două dintre ele vor fi premiate. Cele 7 finaliste oferă o gamă largă de abordări și un peisaj cinematografic încurajator pentru cineștii locali: realism și ficțiune, documentare și film istoric, film experimental și thriller.

Investiția perfectă (Ibolya Simó) este un thriller cu mafioțală. Fiul unui boss învață pe propria lui piele ce înseamnă să fii mafiot. Victimele colaterale evidente că există, iar filmul nu se sfiește de la brutalități și nudități. *Mirror* (Besenyey Katalin) pune pe ecran modul în care relațiile moderne funcționează și (dis)funcționează din pricina tehnologiilor moderne și a rețetelor de socializare omni-

prezente în cotidian și mai ales în intimitatea cotidiană, devenită super-fluă odată cu explozia telefoanelor inteligente.

Kendeffy (Botond Pusok) este cu totul altceva. Un film istoric, care excelează din texturi vizuale și lasă mare parte a narativului pe seama unui *voice-over*. Un portret de spada sin cu atenție pentru detalii și context istoric *Kendeffy* fascinează vizual și trece cu grație dincolo de statutul inițial, de docu-dramă/biopic. *Track 212/A* (Agnes Fodor) este un alt film greu clasificabil. Experiment narativ, cu film în film, inserții de animații și texturi de VHS *Track 212/A* are pulsuni meta și violențe contextualizate și re-contextualizate într-un eseu despre filmare și realitate, ficțiune și ficționare.

Cele trei documentare din Competiția Locală sunt și ele diverse. *The Light that Memory Lends to Things* (Ana Vijdea) eseu și memorie a imigrației țintește spre cinema de artă, un amestec poetic de nostalgii și limbaje, voci și voiaje. *Placa* (Serestely Szilard) este ancorat puternic în prezentul clujean. Documentar despre skaterii din urbe *Placa* lasă băieții să-și explice pasiunea pentru dat cu placa și să pună pe ecran istorii scurte ale unui mod de viață,

uneori hilar și de neînțeles pentru cei din jur.

Sărbători în familie (Gabriela Manolache) preia tema imigranților români și a celor care rămân în urma lor, acasă. Debutată odată cu *Mândrie și beton*, tema celor rămași acasă este explorată cu atenție și sensibilitate, iar rezultatul este un portret al unei familii separate de geografie și care se reunește mai mult în mediul virtual.

Pe **1 iunie, la Cinema Arta**, începând cu ora **19.00**, spectatorii au ocazia să vadă filmele finaliste ale Competiției Locale TIFF 2016.

Redacția

TIFF Lounge

Tudor Giurgiu, președintele TIFF, se întâlnește cu publicul la TIFF Lounge, în Piața Unirii, **miercuri, 1 iunie**, de la ora **17.00**, unde va discuta despre ce înseamnă 15 ani de festival. Jurnalistul Mihnea Măruță va modera întâlnirea.

Eveniment

CONCERT ANIVERSAR ALEXANDRINA – 10 ANI PE SCENĂ

Cântăreața marchează împlinirea unui deceniu de la lansare. Evenimentul va avea loc pe scena Casei de Cultură a Studenților miercuri, 1 iunie, de la ora 20.00. Alexandrina Hristov vine din Basarabia și s-a impus în lumea artistică, pe lângă muzică și în calitate de poetă și pictoriță.

A jucat în anul 2005 în filmul *Trois femmes de Moldavie*, în regia lui Paul Cuzuioc, pe a cărui coloană sonoră se regăsesc câteva dintre melodiile sale. Primul său album, „Om de lut” a fost lansat însă în 2009 și a avut ca „hit” piesa „Fata care merge pe jos”.

Proiect susținut de Ministerul Culturii

Piața Unirii Open Air

Taxi Driver e un film cult

Travis e un nebun pentru care diferența între a fi infractor și erou devine pură întâmplare. E tot ce poate avea societatea mai contradictoriu.

Prima oară când am văzut *Taxi Driver*, eram prin liceu. Acasă, tocmai mi se cumpărase un televizor LCD îndeajuns de mare încât să pot savura toate filmele prezente în diverse topuri. Le căutam piratate pe internet, le copiam pe dvd-uri și le rulam la un player care bârâia al naibii de tare.

Făceam liste și încercam să notez câte ceva despre fiecare titlu care îmi plăcea. Apoi, parcurgeam tot ce se scria la secțiunea trivia de pe IMDB. Când dădeam peste un film cu adevărat bun, savuram fiecare scenă, fiecare dialog, apoi imitam în fața oglinzii diferite replici și atitudini.

Cu toate că niciodată nu am dus lipsă de prieteni, aveam (și mai am) momente de necesară solitudine. Îmi imaginam tot felul de

lucruri, cântăream cu privirea oamenii de pe stradă, uneori mă lua paranoia și aveam impresia că toată lumea mă urmărește.

Taxi Driver mi-a rămas, încă de atunci în memorie. Țin minte șocul pe care mi l-a produs scena în care camera de filmat trece ușor, fără grabă, întâi pe picioarele câtorva oameni, apoi spre corpul lui Travis, după care urecă și îi surprinde noua tunsură. O creastă punkistă, simbol al rebeliunii față de un sistem care înghite tot în calea lui. Și un om care părea prins în vraja pornirilor lui de nestăpănit. Ce tânăr nu e câștigat de o astfel de apariție? Cine nu e fascinat de un asemenea studiu de personaj? Care cinefili nu sunt răpiți de o narațiune stăpănită regizoral cu atâta tenacitate? Unde s-a mai auzit o temă muzicală atât de obsedantă?

Travis nu este nici protagonist, dar nici antagonist. E printre cele mai bine construite studii de caz. E un personaj pe care îl iubesc, apoi îl urăști, pe urmă îl compătimești, apoi îl înjuri. Nu știi ce să crezi despre el și ai vrea să vezi mai mult, să îi intri în apartament, poate chiar în minte. Tragii speranța că, dacă vei reuși, poate îl vei înțelege. Este un individ care pune răul în față, măcinat de nevoia nematerializată pentru o parteneră care nu se arată. E un bărbat care crede că trebuie să le salveze pe cele două femei, de care se atașează ireversibil, fără să înțeleagă că fiecare dintre ele este exact acolo unde se simte comod, unde vrea să fie.

Ion Indolean

Când am dat peste filmul lui Scorsese, am cunoscut un personaj cu care îmi plăcea să cred că am câte ceva în comun. Travis Bickle era exact genul de exclus social, cu apucături compulsive, în care aveam impresia că mă regăsesc.

Taxi Driver e un film violent, percutant, esențial. În continuare actual, chiar și după jumătate de secol, ar putea fi proiectat la multiplex și mulți s-ar păcăli. Ar crede că s-a inventat mașina timpului și tânărul De Niro a fost teleportat pentru a fi (anti)eroul unei povești turnate azi, pline de ură, dragoste și nerv, condusă din postura de regizor dement de unul ca David Fincher. La 40 de ani de la apariție, *Taxi Driver* va fi proiectat la Piața Unirii Open Air, de la ora 21:45 în condiții tehnice excelente, la calitate 4K.

TIFF Guests

BOGDAN MIRICĂ

Regizorul bucureștean Bogdan Mirică a cochetat mulți ani cu lumea advertising-ului. După ce a scris o serie de scenarii (*Ho Ho Ho*, *Las Fierbinți*, *Umbre* și *180*), Mirică a început lucrul la propriul său proiect, *Bora Bora*. La TIFF, își va prezenta filmul *Căini*, înscris în competiția TIFF și câștigător anul acesta al premiului Un Certain Regard, la Cannes.

GÁBOR HÖRCHER

Regizorul, producătorul și scenaristul maghiar Gábor Hörcher și-a început activitatea cinematografică în 2009, după o perioadă în care a locuit în SUA, Franța, Cambodgia, unde a predat la universitate cursuri pe tema Drepturilor Omului. Filmul *Drifter*, prezent la TIFF, este laureat al Premiului Prima apariție la IDFA și Premiul Silver Eye (mențiune specială) la Jihlava, în 2015.

KINGA VECSEI

Actrița maghiară Kinga Vecsei a debutat în rolul principal în filmul *Născută miercuri*, care va fi prezentat la TIFF, în cadrul Zilei Maghiare. Actrița joacă rolul Majei, o fată de 19 ani care a fost abandonată, în copilărie, de către mama ei și care, la rândul ei, este nevoită să lupte acum pentru custodia fiului ei de 4 ani. Filmul a fost premiat cu distincția East of the West, la festivalul de film de la Karlovy Vary și a obținut Marele premiu la Cottbus, în 2015.

ZIUA HBO LA TIFF

DOAR O RĂSUFLARE

UN FILM DE MONICA LĂZUREAN-GORGAN

Mâine, 2 iunie, ora 16:30, Casa de Cultură a Studenților

MANIFEST FILM HBO EUROPE

Magyar Nap

Az oldal a Filmtett Erdélyi Filmes Portállal együttműködésben készült.

Anya a tükörből

Filmrendező, forgatókönyvíró, egyetemi tanár. Filmes pályája 1983-ban indult, első nagyjátékfilmjét 1995-ben mutatta be, és az azóta eltelt húsz év alatt két további filmet rendezett. A legfrissebb munkája, az *Anyám és más futóbolondok a családból* a legszemélyesebb az összes közül – ezt kíséri el az idei TIFF-re. Fekete Ibolyával beszélgettünk.

Hogyan találta meg Danuta Szaflarskát? Csodálatos a filmben.

Lengyelországban ő olyan legenda, mint nálunk Törőcsik Mari. Láttam filmjeit, és tudtam, hogy senki más nem lehet az öreg hölgy. Nagyon emlékeztet az édesanyámra, ő is ilyen volt 90 évesen, eleven, akaratos kis evetke, galambősz hajjal. Danuta tavaly múlt 101 éves, most már picit óvatosabban közlekedik, de öt éve, amikor előforgattunk vele, még szaladt a körúton, mint a fűrj, vásárolgatott, és nagyon hajtotta a vágy, hogy dolgozzon. Csodás jelenség, csillog a szeme, ezer színben villózik az arca – fogni kellene egy kamerát, és csak venni, venni, venni.

Egyértelmű volt, hogy Básti Juli és Ónodi Eszter kapja a két másik főbb szerepet?

Juli az első perctől kezdve. Ő olyan, mint a nagymama volt fiatalon, és a filmben a saját unokáját is eljátssza. Eszternél később esett le, hogy ő kell a szerepre, mert hülye módon anyámhoz hasonló színésznőt kerestem, és ő külsőre nem hasonlít. De a temperamentuma, a habitusa, a váratlansága, a robbanékonysága, az energiája igen. És persze egyszerű színésznő.

Fontos, hogy a színész hasonlítson az emberre, akiről mintázta a karaktert?

Nem a vonásainak, hanem a habitusának kell hasonlítania. Bizonyos karakterek bizonyos attitűdöket, magatartásokat sugallnak. Én nem hiszek az ellenszereposztásban, pedig tudom, hogy egy jó színész kiválóan eljátszik egy neki ellentmondó karaktert is. De inkább azt akartam, hogy megképződjenek bizonyos típusok, hogy ha ránézel, tudd, milyen fajta emberről van szó.

Női film az Anyám...?

Azt hiszem, igen. Eddig mindig férfiakról forgattam filmet, de ez a téma most utolért. Valószínűleg a korom miatt is, egy bizonyos kor felett az emberre az anyja néz vissza a tükörből. Egyszer csak rájön, mennyi mindent örökölt tőle, és ezzel nem árt elszámolni. A filmben az érdekelt, hogyan csúsznak egymásba, hogyan hatnak egymásra a női generációk. De azért ez nem egy női lélektani történet, ennél remélhetőleg általánosabb érvényű. A 20. századról mesél, arról, hogyan élték túl az emberek, a családok, akikkel, ha úgy vesszük, semmi különös nem történt.

Mit örökölt az édesanyjától?

Pont olyan hibbant liba vagyok, mint az anyám (nevet). Ő sem számolt a következmé-

nyekkel, tette, ami eszébe jutott. Ha baj volt, továbbálltunk. De őt kényszerítette a történelem. Engem a kutya se kényszerít, én csak ilyen vagyok. Bespájzoltam az életerejét, az akaratosságát, a megátalkodottságát.

Van egyfajta anekdotázós, aforizmás stílusa az Anyám...-nak.

A családi emlékezetnek anekdotikus a természet. Ha valaki utánanéző, hogy mi történt a családjával a 20. században – amire egyébként mindenkit biztatok –, rájön, hogy ezek jobbra nem valami nagy ívű, drámai történetek, hanem kis epizódok, anekdoták. Mindenkiről fennmaradt egy kis történet, és sokszor már nem tudni, hogy a nagybácsival, a nagynénivel vagy az unokaöccsel történt, csak azt, hogy volt egy ilyen eset a családban.

Az Anyám... végigfut a 20. századon, és közben megidézi az egyes korokhoz tartozó filmstílusokat is.

Ketten fényképezték a filmet, Jancsó Nyika

a mai keretjátékot, szándékolatlanul valóságköveti stílusban, és Gózon Francisco a múltakat. Követtük, hogy egy-egy korszak filmjei mitől olyanok, amilyenek, és ezt hogyan lehet reprodukálni. Persze, megcsináltattuk, mondjuk, a Karády-film berendezését, ruháit, de mégiscsak azon múlt, hogy ő hozzávilágította, hozzákomponálta az eredeti jelenet-hez a miénket. A különböző filmes stílusok mindig ott vannak az egyes korszakokban, de azért ezzel óvatosan bántunk, nem akartuk, hogy a történet elé tolakodjon a stílusjáték.

Azt szokta mondani, hogy nem kitalálja, hanem megtalálja a történeteket.

Úgy gondolom, a talált történet mindig sokkal érdekesebb, eredetibb és bolondabb, mint amit én ki tudok találni. Ha az ember íróasztal mellett akar kigondolni valami szellemeset, abból könnyen sülnék ki életidegen dolgok. Engem az vonz, ha a történetet áthatja az élet íze, szaga.

Készítette Soós Tamás. Fordította Pünkösti Laura.

Magyar Nap

Magyar nap Gyaluban

Új, látványos helyszín kerül fel a TIFF térképére: a Magyar napot a gyalui várkastélyban ünnepli a fesztivál szerdán, június 1-jén, 19 órától. A kastély két magyar rockegyüttes, a Republic és a Bagossy Brothers Company koncertjének, valamint a *Hajnali láz* (r. Gárdos Péter) című, valós eseményekből ihletődő, különös szerelmi történet vetítésének ad otthont.

Egy nagyjából 15 hektáros, természetes park közepén elhelyezkedő, a Gyalui-havasokra néző kastély az egykori középkori vár helyén épült. Utóbbi az ókori Napocát védő római castrum romjain emelték. Maga a kastély az erdélyi reneszánsz stílusjegyeit viseli magán, alakja négyszögletű, falai kétszintesek. 30 szobája és egy belső udvara van. A 16. században hosszú ideig az erdélyi püspökséghez tartozott,

sokáig Szapolyai Izabella, Jagelló Zsigmond lengyel király lányának kedvenc tartózkodási helye volt.

A Republic az egyik legismertebb magyar rockegyüttes, amely saját stílusának kialakításakor a magyarországi beat zenéből és a Kárpát-medencei népzeneből egyaránt ihletődött. Bár minden lemezükön megjelenik a felirat, miszerint ők a „The Worst Group in Hungary”, mindenki a legjobb magyarországi rockban-

dák között tartja őket számon. 2015-ben az együttes létrejöttének 25. évfordulóját ünnepelte.

A republicos veteránok előzenekaraként a Bagossy Brothers Company lép színpadra. A csapat 2013-ban jött létre Gyergyóban. A Bagossy Brothers Company dalainak sajátos hangzásvilágában indie folk és alternatív dal-lamok keverednek. Az erdélyi és a magyarországi rádióadók rendszeresen játsszák az együttes népszerűbb dalait.

Hajnali láz

RENDEZŐ: GÁRDOS PÉTER

A valós eseményekből kiinduló történet 1945 őszen és telén, egy svéd rehabilitációs táborban játszódik. A film két holokauszt-túlélőnek a lehető legkülönösebb körülmények között ébredő szerelméről mesél. Kapcsolatuk minden akadályt legyőz, még a halát is, amikor megpróbál középük állni.

Molotov-koktélbár

Az Igor és Ivan Buharov álneven alkotó képzőművész-zenész-filmes párosról fiatalos energiájuk alapján nem is gondolnánk, hogy milyen régóta vannak a pályán. Már a TIFF-en is másodsorra vannak jelen: a nyolc évvel ezelőtti *Lassú tükör* után most új filmjüket, *Az itt élő lelkek nagy részét kísérik el Kolozsvárra*.

Új filmek a hagyományos magyar gyártási struktúrára kívül készült. Nem is gondolkodtatok azon, hogy ezúttal állami pénzekből készítesek filmet?

Igor: Ennél a filmnél nem merült fel, hogy a Magyar Filmalaphoz pályázzunk, mivel tudtuk, hogy nagyon lassú a procedúra, és mi viszonylag gyorsan és könnyedén szeretnénk volna elkészíteni ezt a filmet. Ebben a filmben sok az improvizáció és a szabad asszociáció, emiatt nem is akartunk valódi forgatókönyvet írni, hanem a forgatási fázisok között fejlődött maga a film története. Ez a gyártási forma eleve kizárta, hogy állami pénzre pályázzunk, annak a hosszas forgatókönyv-fejlesztési fázisával kísérve. Már készítettünk állami pénzből filmet az elmúlt 22 évben, és még szeretnénk is – ebben az esetben ez máshogy volt.

Hova pozicionáljátok magatokat, illetve ezt a filmet a (műfajilag nem túl sokszínű) magyar filmiparban/filmtermésben?

Igor: Személy szerint én nem pozicionálok magamat sehova, filmjeink viszont talán egy űrt töltenek ki, amely a kicsit „bonyolultabb vagy elgondolkodtatóbb” filmek hiánya miatt keletkezett. A nézők gondolkodásra készítése és az ezáltal való szórakoztatása nem titkolt célunk.

Milyen a filmeket saját kezűleg forgalmazni?

Igor: Nehéz és könnyű is egyszerre. Egyrészt nem értünk hozzá, úgyhogy sokszor igen bonyolultnak tűnik, másrészt nagyon sok pozitív meglepetés is ért bennünket és néha nem értjük, hogy miért félnek a forgalmazók minél több film forgalmazásától. Igazándíából csak idő és telefonok kérdése – mármint a film moziba való eljuttatása. Amiben hiányt szenvedünk a forgalmazás terén, az a reklám – mivel erre sem volt pénz –, és sajnos reklám hiányában nem jut el a film híre az emberekhez, főleg vidéken. Budapesten viszont szájról szájra járt a hír, és az emberek bementek a mozikba.

A filmek többféle (8mm, 35mm) celluloidra forgott. Miért ragaszkodtok a film-

nyersanyaghoz?

Igor: Más a textúrája, máshogy néz ki, valahogy olyan, mintha teste lenne a vetített képnek. A felvételek során is más a gondolkodás, amikor meg van szabva, hogy ennyit forgathatunk, és nem látjuk az első pillanatban a végeredményt.

Köze van ennek a „textúrákban” és „testiségben” való gondolkodásnak ahhoz, hogy egyszerre vagytok képzőművészek is?

Ivan: A super8-as kockát felnagyítottuk 35mm-esre, és ez már eleve hatalmas élmény volt: a kis szemcséből hatalmas, bizonytalan foltok lettek és nagyszerűen néztek ki. Szerencsére mindennek mindenhez köze van. A képzőművészet, a film és a zene nálam egyszerre indultak el, kéz a kézben, középiskolás koromban. Ezek a területek nagyon sokat adnak egymásnak. Olyan, mint egy hatalmas, végtelen és bejárhatatlan épület: minden szobából nyílik egy másik... és mivel kísérletező típusok vagyunk, sokszor váratlan eredményre is számíthatunk kell.

Mit vártok ettől a filmtől? Ha a nézőből kijövet anarchista lesz, az már jó?

Ivan: Az már elég jónak mondható, de elvárásaink nincsenek, kivéve a néző nyitottságát. Nyugodtan ki lehet jönni a moziból és haza lehet menni, de Molotov-koktélbárt is nyithatunk a film megnézése után... ja és világméretű beszélgetések, viták lehetőségét is felveti, reméljük a legjobbakat.

Igor: Azt, hogy az egész világon átsöprő forradalom megváltoztassa az összes embert, a határok eltűnjenek a Földről, mindenki megkapja a születéstől járó, feltétel nélküli alapjogvédelmet, és beköszöntsön a soha véget nem érő világba.

Miért orosz nevek? Miért épp Buharov?

Ivan: Nézd, ebben a politikai helyzetben erről most nem beszélhetünk.

Készítette Jakab-Benke Nándor. Fordította Pünkösti Laura.

Filmesek és más futóbolondok a magyar napon

Idén is hagyományosan sokszínű magyar filmes válogatással kényeztetni nézőit a TIFF. Benne van az elmúlt egy év – az elmúlt 35 év – legnagyobb magyar fesztiválsikere, de dokumentum- és kisjátékfilmes gyöngyszemek is belekerültek.

A *Saul fiát* senkinek sem kell bemutatni: úgy tud megosztó lenni, hogy közben egyöntetűen sikeres lett, magyar film talán sohasem tarolt még ekkorát világszerte. A náci haláltábor nyomasztó hangulatát klausztrófóba, végig a címszereplőre tapadó képekben adja vissza.

Saul fia

Egy (volt) sonderkommandós a *Hajnali láz* főszereplője is. A film a háború utáni zavaros időkbe kalauzol, amikor a haláltáborokból szabadultak újra rács mögött, gettóba zárva találják magukat: ezúttal nem zsidóságuk, hanem betegségük miatt. Az élni akarás küzd a testi és lelki sérülésekkel, az új remény pedig maga a makulátlan szerelem. A történetet valós szereplőkről mintázták, ahogy a *Szerdai gyerek* főszereplőjének is akadnak hétköznapi hasonmásai. Törekeny, mint egy pillangó, és erős, mint egy oroszlán: esendő hősnőnk saját gyermekéért küzd, miközben maga is félig-meddig gyerek még. A könnyű megoldást választja, hagyja, hogy elnyelje az alvilág, vagy kihasználja a szociális támogatást és „saját vállalkozást” indít? Ezt a filmet sem szabad kihagyni.

Ezek után szinte természetes, hogy az *Anyám és más futóbolondok a családból* című

filmben is legyenek nácik: a film a zivataros 20. századi magyar (és európai) történelmet skicceli fel – egy család, de főleg egy anya történetén keresztül. Vannak itt mindenféle bevonuló csapatok, Trianon és kommunisták, de a lényeg a flúgossága ellenére (vagy épp azért) szerethető anya, aki minden, a történelem rossz irányú változását jelző előszélre fogja a cókókját, és családotól továbbáll. Generációk, korszakok és filmstílusok keverednek ebben a személyes és szókimondó sztoriban; vasárnapi történeteknek kötelező.

A *Liliom ösvény* az anyáknál maradunk, ám a Fliegeauf ábrázolta gyerek-szülő viszony nem is lehetne kevésbé komikus és műfaji. Egy véget ért kapcsolat kellős közepén vagyunk, ahol a kisgyerek lenne az összekötő kapocs, de ehelyett folyamatos vita tárgya. Az anyjával való különleges viszonya a film alatt végig narrált, kifejezetten a gyerek számára íródó, komor mese által, valamint hipnotikus, kísérletező kedvű képekben bomlik ki.

Kísérletező kedvű *Az itt élő lelkek nagy része* is. Egy anarchista film, mozgóképes anarchia formájában. Forma és tartalom tökéletes fúzióját láthatjuk tehát, de ne haragudjunk magunkra, ha nem értjük (teljesen) a filmet: gyárilag ilyen, forradalmi, inkább élvezni kell. Intellektuális avantgárd punkmozi egy anarchista magyar gróf reinkarnálódásáról. Nyomokban Godard-t tartalmazhat, és ha nem a magyar nap programjában lenne, akkor a *Határok nélkül* szekcióba került volna.

Összeállította és fordította Jakab-Benke Nándor, Buzogány Klára.

Ezt is nézd meg:

- **Vécsei Márton, Lakos Nóra, Samaras Daphne, Széphelyi Júlia, a Mendrei Miki és Ausztrics Andrea páros, Szirmai Márton és Pater Sparrow: Radnóti hétszer** (Magyar nap)
- **Hörcher Gábor: Drifter** (Magyar nap)
- **Csoma Sándor: Tabula rasa** (Magyar nap)
- **Nemes Gyula: Zero** (#animal)
- **Gerő Marcell: Káin gyermekei** (EducaTIFF)
- **Visky Ábel: Romanian Sunrise** (Romániai rövidke)
- **Fodor Norbert: A mozigépész** (Romániai rövidke)
- **Simó Ibolya: Tökéletes befektetés** (Helyi versenyprogram)
- **Serestély Szilárd: Placa – Un film cu și despre skateboarding** (Helyi versenyprogram)
- **Püsök Botond: Kendeffy** (Helyi versenyprogram)
- **Besenyei Katalin: Mirror** (Helyi versenyprogram)

Interview

Fabrizio Maltese – From still to moving portraits

Fabrizio Maltese has been doing still photography for almost a decade, but his portfolio boasts a wide-ranging interest beyond film.

When Fabrizio has the time, he tackles with equal passion fashion, travel, and architecture. In 2015, he followed Belgian film director Joachim Lafosse, with whom he had collaborated on his previous film *Our Children* (2012), on the Moroccan set of his ensemble piece *The White Knights*. The resulting work of his 50-day stay in Erfoud is the documentary *50 Days in the Desert*, one of the most ambitious portraits Fabrizio Maltese has ever done. Maltese answered some of our questions at Casa TIFF, where to our surprise the photographer sat still for a couple of shots.

How do you feel about being the subject and not the photographer?

Very uncomfortable, it's almost a horrible experience to be on the other side of the camera (Laughs). Now I understand my subjects who are sometimes scared to be portrayed by me. Normally, I try to make the experience really easy for them. I just set up the light, prepare the set and let them convey their own picture.

So you do not like controlling too much.

I do, but it is a different way of controlling – subtler, gentler. I do not want to impose on the subjects, I just create an environment where they can express themselves without feeling oppressed or obliged to do something. But at the end, what surfaces is still my way of seeing the subject.

What specific part of your wide-ranging work do you feel most attached to?

Lately, I've been working mostly on film production and film stills. Because of time constraints, I have to put aside many of my passions (such as architecture photography), but I'm happy that my work on a film set allows me to do portraits, which are a significant part of my work. Mostly, I am at ease when I have to deal with famous faces who are conscious of the image they project. At the same time, it is a challenge to photograph a face already widely known and draw out something different from their image.

You recently transitioned to film directing, but your love of portraits can be seen in this documentary. What does a moving portrait allow you to express that a still one does not?

First of all, crossing the barrier towards film was my way of experimenting with cinematography, something I have always felt compelled to try. During the 25-26 films I did the still photogra-

Photo: Chris Nemes

phy for, I witnessed the work of famous cinematographers. That made me want to expand towards this medium. Nowadays, with digital, it is easy to cross the path from still photography to cinematography. The concept of how the light impresses the digital sensor is the same. My second motivation was that in a still portrait the boundaries that I have to work within are limiting. To create a story in a still portrait, I need to add things to it, but in a moving portrait, the palette I can use is bigger. I have time, I have movement, and that enriches the story I want to tell. With *50 Days in the Desert*, I also wanted to have a narrative backdrop to my story. In this case, the backdrop is Joachim Lafosse's film, and the portrait I am making is, as Lafosse asked of me, an artist's vision of another artist at work.

What captured your interest the most on the set of *The White Knights*?

The apparent chaos – the fact that, for exam-

ple, it rained on set. Then, there was the fact that the script was being rewritten every day and even overnight, and that decisions taken in the evening were discussed again in the morning. Sometimes, the crew was ready to shoot according to the schedule, but Joachim still struggled with finding the balance of the scene, so he would start rewriting or rehearsing with the actors. This is a very dangerous process in terms of production costs, but it is also extremely fascinating, because this is how a film really is born. For me, it was even more complicated because I had to do two different things – still photography and shooting my own documentary. I ran back and forth and it was kind of schizophrenic, but it was also very intense because of that. But I am really happy I did it, because it was the project that made me think really seriously about filmmaking.

Georgiana Madin

BenQ Partner Select TIFF 15
TIFF.15
 Transilvania International
 Film Festival Cluj-Napoca 27.05-05.06.2016

Cinema la tine acasă
 în culorile alese de regizor

W1110   W2000   W3000

Noile video-proiectorare BenQ sunt compatibile cu standardul cinematografic Rec.709, oferind cu precizie aceleasi culorile stabilite de regizor la realizarea peliculei. Cu proiectoarele BenQ te bucuri de aceeași calitate a proiecțiilor din cinema, chiar la tine acasă. Fie că vrei să urmărești un film în format 3D, fie că vrei să te bucuri de calitatea FullHD, ești captivat de imagini clare și profunde, care redau în mod autentic culorile.

Wireless FullHD 3D (opțional)   Conversie 2D > 3D Lens shift   Rec.709 Zoom mare 1.6x Difuzoare interne SRS 10W

BenQ.ro   **BenQ** Because it matters

Ziua Maghiară

Mama din oglindă

Carierea ei cinematografică a început în 1983, primul lungmetraj de ficțiune și l-a prezentat în 1995, iar în cele două decenii trecute de atunci a realizat încă două pelicule.

Fekete Ibolya este regizoare, scenaristă și profesor universitar. Ultimul ei film, *Mama și toți țărăniții din familia noastră* este cel mai personal dintre toate. Pe acesta îl și însoțește în acest an la TIFF. Va fi proiectat la Cinema Florin Piersic, de la **ora 18:00** în cadrul Zilei Maghiare.

Cum ați găsit-o pe Danuta Szaflarska? Este minunată în acest film.

Ea este o legendă în Polonia, precum Mari Töröcsik la noi. I-am văzut filmele și am știut că nimeni alta nu va putea fi bătrâna doamnă. Îmi amintește de mama mea. Pe la 90 de ani și ea era la fel de vioaie, o mică veveriță încăpățanată, cu părul cărunt. Danuta a împlinit anul trecut 101 ani, acum ea circulă un pic mai precaut, dar în urmă cu cinci ani, când făcusem cu ea filmările din faza pregătitoare, încă alerga pe bulevard asemenea unei prepelițe, își făcea cumpărăturile și era ambiționată să lucreze. Ea este un fenomen magic, îi strălucesc ochii, fața ei joacă în mii de culori – trebuie doar să iei o cameră de filmat și s-o filmezi, s-o filmezi, s-o înregistrezi.

A fost de la sine înțeles că Juli Básti și Eszter Ónodi vor primi celelalte două roluri importante din film?

De Juli eram sigură din prima clipă. Ea este precum era bunica mea în tinerețe, iar în film ea o interpretează și pe propria ei nepoată.

În cazul lui Eszter mi-am dat seama cu întârziere, că ea va trebui să joace acest rol, deoarece într-un mod prostesc căutam o actriță care să semene cu mama mea. Fizic ea nu seamănă cu mama, dar temperamentul, atitudinea, explozivitatea și energia ei da. Și este, bineînțeles, o actriță extraordinară.

Este important ca actorul să semene fizic cu personajul pe care îl are de interpretat?

Nu trăsăturile, ci atitudinea lui trebuie să semene. Anumite caractere sugerează anumite atitudini, anumit comportament. Eu nu cred în distribuția care nu ține cont de caracter, deși sunt conștientă că un actor bun va interpreta cu excelență chiar și o figură opusă propriei personalități. Dar mai degrabă am vrut să se creeze anumite tipuri, ca atunci când te uiți la ele să știi, despre ce fel de om este vorba.

Mama... este un film feminin?

Da, cred că este. Până acum întotdeauna am realizat filme despre bărbați, dar acum m-a atins acest subiect. Probabil și din cauza vârstei mele, deoarece după o anumită vârstă din oglindă privește înapoi mama ta. Dintr-o dată omul își

dă seama cât de multe a moștenit de la mamă, și nu îi strică dacă face un bilanț în legătură cu acest lucru. În acest film m-a interesat, cum se intercalează și cum se influențează între ele diferite generații de femei. Dar filmul nu este o istorie psihologică feminină, sperăm să fie una mai amplă. El povestește despre secolul XX, despre cum au reușit oamenii să supraviețuiască, despre familii cu care, dacă ne gândim bine, nu s-a întâmplat nimic deosebit.

Ce ați moștenit dumneavoastră de la mama?

Sunt o găscă țicnită, exact ca ea (râde). Ea nu lua în considerare consecințele, făcea ce îi trecea prin cap. Dacă se ivea vreo problemă, ne mutam. Numai că ea a fost constrânsă de istorie. Eu nu sunt constrânsă de nimeni, eu

doar sunt așa. I-am conservat puterea de viață, încăpățânarea și îndărătnicia.

Mama... are un stil anecdotic, aforistic.

Memoriile unei familii sunt de natură anecdotică. Dacă cineva investighează ce s-a întâmplat cu familia lui de-a lungul secolului XX – lucru la care îi îndemn pe toți –, își va da seama că majoritatea acestor întâmplări nu vor avea o mare curbură dramatică, ci sunt mai degrabă niște episoade mărunte, anecdotice. Despre toți s-a păstrat o mică istorisire și de multe ori nu se mai știe dacă aceasta s-a întâmplat cu unchiul, cu mătușa sau cu nepotul, se știe doar că a fost o astfel de întâmplare în familie.

Mama... parcurge secolul XX, și în același timp invocă și stilul filmelor legate de anumite epoci.

Filmul a avut doi operatori de imagine: Nyika Jancsó, care a filmat jocul ce încadrează povestea, scenele din prezent într-un stil apropiat realității, iar Francisco Gózon pe cele legate de trecut. Am urmărit de ce sunt așa cum sunt filmele unor anumite epoci, și cum poate fi acest lucru reprodus. Spre exemplu, bineînțeles, am realizat decorul unui film cu Katalin Karády, costumele ei, dar totuși a depins de el cum a eclarat, ajustat el la scena originală scena noastră. Diferențele stiluri de film sunt prezente în cadrul anumitor epoci, dar totuși am lucrat cu precauție, deoarece nu am dorit ca acest joc al stilurilor să se îngheșue în fața poveștii.

Obișnuți să spuneți că nu inventați, ci găsiți poveștile.

Consider că poveștile găsite sunt întotdeauna mai interesante, mai originale și mai nebune decât acelea pe care le pot eu născoci. Dacă vrei să născoci ceva ingenios lângă birou, din acesta se nasc cu ușurință niște lucruri lipsite de viață. Pe mine mă atrage ca o poveste să fie penetrantă prin gustul și mirosul vieții.

Realizat de Tamás Soós.

Tradus de Laura Pünkösti.

Focus Lituania

The Gambler Thriller cu T mare

Un thriller lituanian abracadabrant, cu ambulanțieri dependenți de pariuri și capabili de multe pentru a-și păstra secretul și joburile

Vincentas (Vytautas Kaniūšonis) are o slujbă nobilă (medic pe ambulanță) și un viciu periculos (pariurile). Când pariurile îl fac dator vândut și pun niște indivizi deloc amicali pe urmele lui Vincentas are o idee pe care numai un dependent de pariuri ar fi putut-o avea. Va plăti datoriile din pariuri făcând alte pariuri. Pariuri pe viețile pacienților pe care ambulanțierii îi duc la spitale.

Schema pare abjectă și disperată, dar ideea lui Vincentas capătă extrem de repede adepți. Medici, asistente și șoferi se organizează rapid. Regulile sunt clare, dosarele medicale sunt deja existente și accesul la toate datele și tehnologiile nu face decât să evidențieze rolul

pe care norocul pacienților și intuiția pariurilor îl au în cheștiunea de viață și de moarte.

Dar Vincentas o întâlnește pe Ieva (Oona Mekas) și ea doctoriță, iar dragostea complică lucrurile. Cu un fiu bolnav, Ieva ar putea fi buturuga mică pentru înfloritoarele afaceri ilicite și nu doar protagonisul își dă seama de asta. Încet-încet lucrurile deraiază din mocirla morală electrizant filmată în violențe și regrete copleșitoare, expuse fără menajamente de regizorul Ignas Jonynas.

Filmul a fost entry-ul Lituaniei pentru cel mai bun film străin la Oscar 2015.

Cristi Mărculescu

Suspecți de serviciu

Bun venit în Norvegia

indispensabil în comunicarea cu toți ceilalți și în organizarea centrului îl determină să se schimbe încet-încet. Fiecare dintre norvegieni se raportează altfel la refugiați, Rune Denstad Langlo făcând un corolar al atitudinilor europene față de situație.

Primus vede avalanșa de refugiați ca pe o oportunitate pentru câștig personal, soția sa nu se implică motivând un dezacord politic de principiu, fiica lor adolescentă se dedică până la sacrificiu prieteniei cu o refugiată de vârsta ei, reprezentanta municipalității nu e foarte capabilă de empatie și se preocupă să culturalizeze niște oameni care au alte probleme prioritare, în timp ce localnicii percep refugiații ca pe o amenințare și devin violenți. Între timp administrația se ocupă cu bifat proceduri pe liste și tabele interminabile.

Similar ca tematică cu o mulțime de filme realizate în ultimii 2-3 ani, care speculează un oarecare sentiment de vină albă – cum ar fi de exemplu elvețianul *Unlikely Heroes* de la ediția trecută – care propune salvarea prin artă, *Bun venit în Norvegia* se concentrează mai mult pe atitudinile norvegienilor, alegând să individualizeze doar trei refugiați – mai mult din considerente narrative. Albul european nu este aici, ca în multe alte cazuri, o persoană într-o misiune nobilă. Dimpotrivă, e mai degrabă un ignorant lipsit de repere care primește refugiații pentru câștig material, pentru imagine, pentru că se simte singur sau pentru că asta e fișa postului. Filmul este proiectat la

Someș Open Air, de la ora 22.00.

Radu Meza

Într-un sătuc izolat în munți un antreprenor fără prea mult noroc convertește o investiție neinspirată în centru de primire a refugiaților.

Câștigătorul Trofeului Transilvania în 2009 cu filmul *Nord*, Rune Denstad Langlo se întoarce la TIFF cu o dramă mulată pe cheștiunea refugiaților, în care ilustrează mai multe moduri de raportare la această nouă realitate.

Când ajung cei 50 de refugiați, din care doar 3 vorbesc engleză sau norvegiană și clădirea e încă neterminată, încep să apară problemele. Primus începe cu tot soiul de prejudecăți, nu vede nimic rău în mici glumițe cu tentă rasistă și nu are nici cea mai vagă idee despre culturile din care vin refugiații, dar întâlnirea cu africanul Abedi care vorbește cinci limbi și devine

echipamente recondiționate?

la www.pcmadd.com găsești soluții complete

Vă oferim echipamente preinstalate cu software Microsoft Windows licențiat la prețuri accesibile.

str. Mărășești, nr. 77, Cluj Napoca, 400055

WE LOVE CINEMA

TIFF PARTNER

CINEFILII MERITĂ SĂ VADĂ FILMELE LA CEA MAI BUNĂ CALITATE HD DE LA UPC

Accelerating your future

Take a look at our openings in Cluj.

hpe.com/careers

Hewlett Packard
Enterprise

Proiecții speciale

Damnații – o capodoperă năucitoare

De ce ați petrece 5 ore în compania unor artiști damnați care au trăit, iubit, suferit și creat acum mai bine de 30 de ani în Israel? Pentru că *The Accursed* e ceva ce n-ați mai văzut – și asta într-un prezent în care ai de prea multe ori sentimentul că ți-e servită materie regurgitată. Dacă ar fi să vă recomand un singur lucru de la TIFF, ăsta ar fi: iată o provocare intelectuală imensă. Acceptați-o!

Cele mai multe discuții despre această mini-serie unică, densă, hrănitoare, s-au oprit la formă. Ce-i drept, epatantă și singulară. Dar *The Accursed* e mult mai mult: o confecție năucitoare, camuflată într-un documentar, care își păstrează un miez veridic. În centru șade profundul respect pentru *ars poetica* protagoniștilor reali (însă va trebui să ajungeți la episodul 5 ca să vă dați seama ce anume vreau să spun).

Greu de găsit ceva mai complex și mai multi-stratificat despre cum e să fii artist, cum e să trăiești cu ei sau cum e să-ți fie mentori. E și despre relația carnivoră a publicului cu acești îndrumători spirituali nepotriviți, cu acești *poètes maudits* atrăgători ca lampa pentru fluturi. Le devorăm nu numai operele, dar și biografiile, cu un apetit insașiabil pentru fervoarea și aura lor tragică, doar ca să fim dezamăgiți de contradicțiile lor ireconciliabile, de brutalitatea, de vampirismul lor.

(Anti)eroii din *The Accursed* sunt șarmanți, nemiloși, înduioșători, tiranici, profund tarați, însă cu o credință aproape mesianică (și, de la distanța de azi, demodată) în arta lor. Un poem crud și empatic despre o lume pierdută, unde artiștii și filozofii nu erau maeștri de PR, ci figuri *larger than life*, efigii contra-culturale pregătite pentru viața exaltată de sacrificii, auto-distrugere și sărăcie romantică pe care o cerea cariera. Acești radicali experimentau boemia ca existență autentică, ca stare de spirit și

Dar oare ar trebui artiștii să fie supuși scrutinului ca o proprietate publică? La rândul lor, ei, creaturi vanitoase, ne încurajează să nu facem distincția dintre operă și individ.

erau cei mai mari dușmani ai lor înșiși. Serialul nu-i idealizează, ci ne arată consecințele, uneori devastatoare, pe care acest „martiriu” l-a avut pentru cei din jur.

The Accursed sfidează rezoluțiile convenționale sau poveștile caționare. Pornește de pe un teritoriu familiar și ajunge în teritorii necartografiate. Personajele sunt, la început, arhetipuri și apoi devin creaturi tridimensionale când venerate, când în disgrație, mereu scăpând etichetărilor: mentorul ca lider de cult literar; poeta impertinentă, intensă și nevrotică; filozoful intoxicat de propriile ideologii, alunecând în nebunie și disonanță cognitivă; muza talentată a unui pictor meschin ce respinge maternitatea ca pe un balast. Sunt multe teme aici, dar poate cea mai importantă e dezamăgitoare prăpastie dintre munca unui artist și personalitatea sa, trădarea pe care o simți, ca admirator, atunci când îi descoperi necinstea intelectuală și dogma. Creatorul Hagai Levi (*In Treatment*, *The Affair*) întoarce oglinda și înspre publicul care îi consideră supra-oameni, se simte validat și elevat ca în prezența grației, dar abia așteaptă să-i sfășie de pe soclu, pentru că sentimentul de inferioritate nu e ușor de suportat.

The Accursed refuză dialogul ca simplă unealtă de a avansa intriga, pentru că e un serial despre personalități magnetice și convingerile lor. Pregătiți-vă și pentru o bătălie a ideilor.

Însă *Damnații* nu se oprește aici – sub ochii noștri observăm cum bucați de viață capătă sens,

modelate de forma care le reflectă: în acest caz, de cinematografie. Căutarea epistemologică din centrul serialului nu-și poate atinge scopul pentru că e mediată de obiectivul aparatului de luat vederi și devine, automat, o realitate traficată. E un film „anti-Rosebud”, în care nicio viață nu poate fi redusă la o singură paradigmă și nicio persoană nu e un monolit. În final, trăirea evadează atât nevoii noastre artificiale de coerență și de consistență, cât și încercării de a o înghesui într-o formulă narativă.

Damnații e un compozit de lumi multiple, pline de implicații, de valoare și de înțelegeri. Ne arată cu o profunzime remarcabilă cum oameni pe care nu-i vei mai vedea, intră în existența ta, o bulversează și devin temporar captivanți. E o operă amezătoare care reușește să redea fragmentarul ca un imens flux creativ de ambiție, sentiment și intelect. Pe scurt, un *mindblender*.

Anca Grădinaru

Damnații/The Accursed (r. Hagai Levy) este proiecția maraton a ediției TIFF 2016. Seria originală în cinci părți va rula **joi, 2 iunie**, începând cu **ora 14:00 la Cinema Arta**, în două părți cu o pauză de 15 minute între ele.

Competiție

Câini – un anti-western dobrogean

Rămas ju-ju al criticilor internaționali și festivalurilor de anvergură, Noul Val Românesc, cu toate obsesiile, chichițele, marile arte și politicile de autor nu avea cum să nu suferă mutații. *Câini* (r. Bogdan Mirică) este cea mai nouă și proaspătă deraiere a noului cinema românesc.

Rezultat al unui cinema devenit deja formulă, *Câini* se dezice de mare parte din bagajul scenaristic recognoscibil instant și îi dă ocazia lui Bogdan Mirică să se bucure de posibilitățile multiple ale tehnologiei moderne de cinema: trav-uri și drone, peisaje ample expuse în cadre lungi și mai ales un *joie du vivre* care pulsează în secvențe și dialoguri.

Povestea vine dinspre miturile frontierei (de unde și admirabila intuiție de-a apela la recuzita vizuală a westernurilor și la inerenta lor violență): Roman (Dragoș Bucur) vine să-și vadă și să vândă o moștenire de la bunicul defunct, mare boss al micii crime organizate de pe malul Dunării. Cu văzutul nu are nimeni nicio problemă, cu vândutul însă lucrurile stau altfel. Latifundiile enorme ale bunicului trebuie să rămână teritoriu pentru afacerile (inutil de menționat ilegale) pe care Samir (Vlad Ivanov, reductabil ca de obicei) le-a preluat și le-a dezvoltat. Singurul capabil să rezolve lucrurile cu un sfat și-o vorbă bună ar fi Hogaș (Gheorghe Visu) polițaiul-șef ros de boli și deloc străin de cele ce se petrec pe moșia moștenită de Roman.

Tensionat și sumbru, *Câini* își permite, cu inspirație, secvențe savuroase și momente antologice: o labă de picior expertizată medico-legal într-un interior domestic, un câine numit Poliția, dialoguri funny despre proceduri polițienești și un final capabil de-o grandoare feroce. Violența face victime și dozaul (on camera/offscreen) e savant: insuficient de multă pentru amatorii de șocuri, dar suficient de șocantă (Ivanov cu un ciocan, mai transgre-

Cu extrem de mult exterior (Dobrogea în sine pare ceva mai mult decât un loc, pare o stare de agregare a spiritului) foarte puține dialoguri mundane (și zero istericale domestice) filmul ăsta are mai multe de-a face cu westernul (spaghetti, Leone, Solima) decât cu micro-dramele de interior cu faianță care au adus constant premii internaționale.

siv nu se poate!) pentru a avea putere de sugestie pentru toate lucrurile omise vizual.

(Anti-)western dobrogean, neo-thriller sau rezultat teribil al Noului Val, *Câini* este un film teribil de iconic și halucinant de forțos.

Cristi Mărculescu

Must see

Legături bolnăvicioase

Cinema Mărăști | Ora: 19:30

Proiecție specială destinată persoanelor cu deficiențe de vedere

Pentru cei din jur, Alex și Kiki sunt doar bune prietene. Dar ele sunt și două fete care cochetează cu un alt fel de dragoste. Pentru familia lor, Kiki și Sandu sunt doi frați care uneori se ceartă. Dar ei, de fapt, sunt și iubiți. Proiecție specială la zece ani de la premieră.

Regia: Tudor Giurgiu

Producție: România, Franța

Votul publicului

FILME ÎN COMPETIȚIE

1	UȘA DESCHISĂ	4,70
2	TANNA	4,57
3	CUM DESCHID OCHII	4,35
4	VRĂBII	4,21
5	SETE	4,12

BAROMETRU GENERAL

1	FAPTELE PĂRINȚILOR NOȘTRI: MOȘTENIREA NAZISTĂ	4,78
2	INGRID BERGMAN, DESPRE EA ÎNSĂȘI	4,71
3	UȘA DESCHISĂ	4,70
4	DEDESUBTURILE IUBIRII	4,53
5	PROFESORUL DE VIOARĂ	4,52

EARTH, WE'VE GOT IT COVERED.

With DHL Express you have complete peace of mind and confidence that your delivery will arrive on time and safely – that's excellence, simply delivered. Leave your shipping in our hands.

DHL Express -Excellence. Simply delivered.

www.dhl.ro
www.facebook.com/dhlexpressromania

la-ți o tabletă ca-n filme!

0* euro
 Ecran 7" Android

Activează-ți un abonament de date și ai tableta Lenovo TAB 2 A7-30 la 0 euro!

*Oferta valabilă la achiziția unui abonament Orange Net 12 cu perioada contractuală 24 de luni, în perioada 5 martie - 12 iunie 2016, în limita stocului disponibil.

www.eurogsm.ro

Triple distilled. Twice as smooth.

SINE METU

Fear a bit less. Live a bit more.

Please enjoy Jameson responsibly www.consuma-responsabil.ro

1000 plinuri de carburant mingi PUMA
10 TV SONY

MOL Contează unde alimentezi!

LA MOL CÂȘTIGI MULTE PLINURI!

Alimentează în benzinăriile MOL cu minimum 25L carburant și poți câștiga instant, prin tragere la sorți unul dintre cele 1000 plinuri de carburant* sau una dintre cele 10 mingi Puma**.

În plus, dacă înregistrezi bonul pe www.molromania.ro, poți câștiga la final de campanie unul dintre cele 10 televizoare SONY.

Campania se desfășoară în benzinăriile Grupului MOL din România, în perioada 23 mai - 17 iulie 2016, detalii pe www.molromania.ro.

*1 plin de carburant = card de carburant MOL Blue în valoare de 250 Lei
 **minge Puma Pro Training MS

De la Moș Ion Roată la Terminator

Gheorghe Iftime, eroul spotului Terminator/Terminatu' de la TIFF seamănă atât de mult cu Arnold Schwarzenegger încât a avut această poreclă încă din tinerețe.

Anunțul că se caută un protagonist pentru acest spot a fost văzut mai întâi de soția lui Gheorghe Iftime.

„Eu am știu de mult că se va întâmpla să joc în acest rol, nu se putea altfel. Colegii de la fostele locuri de muncă de la Exploatarea Minieră Turț din Satu Mare și de la cea din Rodna mi-au spus ani în șir 'Terminatorul', râde omul nostru, care este auditor pe sisteme de managementul mediului.

Inginerul a fost fascinat de tot ce a văzut și ce a fost pus să facă la filmări.

„La casting a fost simplu: au văzut că sunt identic cu Arnold, s-au făcut poze și într-un sfert de oră totul a fost gata. Apoi, la filmare, au fost ore de duble, cadre și multă lume. A fost cu totul nou pentru mine”, dezvăluie Iftime.

După apariția spotului, inginerul a avut parte de multe laude din partea celor alături de care lucrează. Tocmai se afla într-un audit la Salina

Prahova, iar cei de acolo îl văzuseră și erau foarte impresionați de prestația lui mucalită.

Gheorghe Iftime are o fiică de 27 de ani, absolventă de facultate la Cluj, care l-a însoțit la filmări, i-a făcut multe poze și a fost foarte încântată de toată această experiență alături de tatăl său.

Florentina Tătar

„La filmări a fost magic. Am mai fost o dată actor, în anii de școală!”

Depozitul de filme

Dress code Vampire-Zombie

Un inedit eveniment dedicat iubitorilor filmelor de groază este programat pentru miercuri, 1 iunie, la Depozitul de Filme, de la ora 21.45.

Comedia cubaneză cu zombie *Juan de los Muertos* (r. Alejandro Brugués), programată pentru ora 21.45 va fi precedată de o reuniune a fanilor genului unde *dress code*-ul e vampire-zombie. Totul începe de la ora 15.00, când se deschid atelierele de scary face și bodypainting. De la ora 16.00, participanții la eveniment vor lua parte la un alt atelier, axat pe

pictarea borcanelor fluorescente, iar de la ora 17.00 începe momentul Bloody Fight, în cadrul căruia se vor utiliza baloane umplute cu apă amestecată cu un colorant roșu. Atmosfera va fi însoțită de DJ Padre, începând cu ora 18.30. Programul Depozitului de Filme de miercuri mai cuprinde un concurs la care cea mai bună costumație scary va fi premiată, la ora 21.00, cu un voucher la film și o surpriză din partea celor de la Asociația Beard Brothers.

Florentina Tătar

PAUZA DINTRE FILME NU-I TIMP PERDUT. ÎNVESELEȘTE-TE ȘI ANTRENEAZĂ-ȚI MINTEA CU O CURIOSITATE DIN ȘTIINȚĂ SAU PSIHLOGIE

De-a lungul unei vieți de 70 de ani, inima bate neîncetat de peste 2,5 miliarde de ori.

REGINA MARIA
REGENIA PRIVATA DE SANĂTATE

www.reginamaria.ro
Call Center: 021 9266

Program / miercuri / 1 iunie

FLORIN PIERSIC

11:00

CINEPIANO

Cineconcert Tony Berchmans 69' / [SR1]

12:45 #animal

Trădarea de la Munchen (Lost in Munich)

Petr Zelenka 108' / Cehia [SR2]

15:30 Zilele Filmului Românesc

Scurtmetraje românești I (Romanian Shorts I)

108' / [SR3]

18:00 Ziua maghiară

Mama și toți țărăniții din familia noastră (Mom and other loonies in the family)

Ibolya Fekete 108' / Ungaria [SR4]

20:30 Zilele Filmului Românesc

Scurtmetraje românești II (Romanian Shorts II)

107' / [SR5]

22:45 Zilele Filmului Românesc

Scurtmetraje românești III (Romanian Shorts III)

107' / [SR6]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 Ziua maghiară

Fiul lui Saul (Son of Saul)

Laszlo Nemes 107' / Ungaria [SC1]

20:00

Concert ALEXANDRINA - 10 ani pe scenă

VICTORIA

10:00 Retrospectiva Sion Sono

Lebăda de Shinjuku (Shinjuku Swan)

Sion Sono 139' / Japonia [SV1]

12:45 Competiție

Ușa deschisă (La puerta abierta)

Marina Seresky 88' / Spania [SV2]

15:00 Competiție

Tikkun

Avishai Sivan 120' / Israel [SV3]

17:30 Competiție

Trei povești din Mumbai (Island City)

Ruchika Oberoi 111' / India [SV4]

20:00 Competiție, Zilele Filmului Românesc

Căini (Dogs)

Bogdan Mirică 104' / România, Franța, Bulgaria, Qatar [SV5]

22:30 Competiție

Cum deschid ochii (A peine j'ouvre les yeux)

Leyla Bouzid 102' / Franța, Tunisia, Belgia, Emiratele Arabe Unite [SV6]

CERCUL MILITAR

13:15 Cinema Mon Amour

Totul a început la sfârșit (Todo comenzó por el fin)

Luis Ospina 208' / Columbia [SW1]

17:00 Ziua maghiară

Născută miercuri (The Wednesday Child)

Lili Horvath 91' / Ungaria, Germania [SW2]

19:15 #animal

Film de familie (Family Film)

Olmo Omerzu 95' /

Cehia, Germania, Slovenia, Franța, Slovacia [SW3]

21:30 Retrospectiva Sion Sono

Dragoste și pace (Love & Peace)

Sion Sono 117' / Japonia [SW4]

ARTA

10:00 Ziua maghiară

Lily Lane

Benedek Fliegauf 91' / Ungaria [SA1]

12:00 Ziua maghiară

Poetul dispărut

(The Dead Poet - Seven Tales of Miklós Radnóti) 45'

Tabula Rasa

Sandor Csoma 30' / Ungaria [SA2]

14:30 Ziua maghiară

Aproape toate sufletele de-aici

(Most of the Souls that Live Here)

Igor Buharov 90' / Ungaria [SA3]

17:00 Berlin Bucharest Express

Frăția nopții

(Brothers of the Night)

Patric Chiha 88' / Austria [SA4]

19:00

Competiția locală TIFF 120'

Intrare liberă! [SA5]

21:30 #animal

Zero

Gyula Nemes 83' / Ungaria, Germania, Cehia [SA6]

00:00 Midnight Delirium

Cronos

Guillermo del Toro 94' / Mexic [SA7]

CINEMA CITY 3

17:00 #animal

Sălbatic (Wild)

Nicolette Krebitz 90' / Germania [SX1]

19:30 Fără limită

Paulina (La patota)

Santiago Mitre 93' / Argentina, Brazilia, Franța [SX2]

21:45 Focus Lituania

Jucătorul (The Gambler)

Ignas Jonynas 109' / Lituania, Letonia [SX3]

CINEMA CITY 4

17:30 Ce se întâmplă, documentarule?

Faptele părinților noștri: moștenirea nazistă

(What Our Fathers Did: A Nazi Legacy)

David Evans 92' / Marea Britanie [SY1]

19:45 Fără limită

În ciuda nopții (Malgré la nuit)

Philippe Grandrieux 150' / Franța, Canada [SY2]

22:30 Piața Unirii

Profesorul de vioară

(The Violin Teacher)

Sergio Machado 102' / Brazilia [SY3]

MĂRĂȘTI

19:30 Proiecții Speciale

Legături bolnăvicioase

(Love Sick)

Tudor Giurgiu 86' / România [SZ1]

Proiecție specială pentru persoanele cu deficiență de vedere

DACIA MĂNĂȘTUR

18:00 EducaTIFF

Vezi să nu! (In Your Dreams!)

Petr Oukropec 79' / Cehia, Slovacia, Bulgaria [SM1]

20:00 Ziua maghiară

Drifter

Gábor Hórcher 72' / Ungaria, Germania [SM2]

PIAȚA UNIRII OPEN AIR

21:45 Piața Unirii

Șoferul de taxi (Taxi Driver)

Martin Scorsese 113' / SUA [SU1]

SOMEȘ OPEN AIR

22:00 Suspecți de serviciu

Bun venit în Norvegia (Welcome to Norway)

Rune Denstand Langlo 90' / Norvegia [SS1]

INSTITUTUL FRANCEZ

22:00 Ce se întâmplă, documentarule?

Nașterea sake-ului

(The Birth of Saké)

Erik Shirai 94' / SUA [SF1]

CASTELUL DE LA GILĂU

19:00 Ziua maghiară

Concert Republic, Bagossy Brothers

Ungaria

21:45 Ziua maghiară

Febră în zori (Fever at Dawn)

Peter Gardos 105' / Ungaria, Suedia, Israel [SG1]

DEPOZITUL DE FILME

21:45 Midnight Delirium

Juan al morților

(Juan de los Muertos)

Alejandro Brugués 92' / Cuba [SD1]

Interviu

Zece ani de existență a filmului *Legături Bolnăvicioase*

Actrița Maria Popistașu vorbește despre rolul Kiki și despre prejudecățile românilor

Pe Maria Popistașu o știm cu toții din „Marți după Crăciun”. Dar prima oară când figura ei ne-a rămas întipărită în minte a fost datorită lui Kiki, personajul din filmul *Legături Bolnăvicioase* (r. Tudor Giurgiu). Două fete, care cochetează cu un alt fel de dragoste, sunt în ochii familiilor lor doi frați, care uneori se ceartă. Dar ei de fapt, sunt și iubiți. Puteți revedea acest film pe **1 iunie** la cinema Mărăști de la **ora 19.30** și pe **3 iunie** de la **ora 17.00** la Cinema Victoria.

Cum au fost TIFF-urile tale de până acum?

Nu mai știu exact, dar din 15 ediții cred că am fost cam la jumătate. Uneori am venit cu chef mai mare de văzut filme, alteori bref, pentru vreo premieră. Îmi amintesc că am văzut filme care mi-au plăcut foarte mult, că am cunoscut oameni noi de fiecare dată și că am dansat peste măsură. Legătura cea mai puternică cu TIFF, rămâne că aici l-am cunoscut pe Alex. Probabil asta e cea mai plăcută amintire.

Legături Bolnăvicioase împlinește 10 ani. Ce îți mai amintești despre filmări, despre cum te-au abordat să participi?

Da, și se fac 11 ani de la filmări. Îmi amintesc că eram impetuoasă. Știu că nu mă așteptam să iau

eu rolul și că am spus mult timp după-aia povestea asta, prin interviuri, uneori într-un mod nedelicat față de colegile mele actrițe. A fost o experiență bună, am râs și am învățat mult și am legat acolo prietenii care au fost importante pentru mine.

Cum a fost să intri în pielea lui Kiki? Ce ne poți spune despre ea din perspectiva ta?

Kiki nu era greu de executat, era, cred, la fel de nesigură cum eram și eu. Era un emploi, aveam cam aceeași vîrstă și condiție și, ca și ea am avut și eu momentele mele de căutare și în adolescență, și mai târziu. Mi-a fost ușor să înțeleg ce aveam de făcut și cred că am abordat-o sincer.

Mă gândesc că premisa filmului a fost scandalosă în 2006. Ce reacții au existat atunci la adresa filmului?

Nu a fost deloc așa, cred că în secret mi-ar fi plăcut ca lumea să se scandalizeze, dar n-a fost cazul. Ce reacții? Filmul ăsta mi-a adus o grămadă de mailuri, în inbox, de la adolescenți din România și din restul lumii. Băieți și fete care se expuneau emoțional pentru că aveau impresia că povestea spune ceva despre ei. Asta pentru mine era flatant și înduioșător, nu știu cum altfel să zic. M-am și întâlnit cu câțiva dintre ei, ba cu unii păstrez și acum legătura, e ceva simpatic în asta.

Legături Bolnăvicioase

O fată a venit tocmai din Venezuela să viziteze România cu impresia că poate să afle ceva despre ea, dacă face călătoria asta. S-a cazat undeva la un hostel pe lângă sala Radio și am întâlnit-o cu o senzație foarte ciudată. Născusem primul copil, eram supraponderală și foarte obosită, o rugasem pe mama, cred, să stea cu bebelușul, iar eu m-am văzut cu ea scurt, apăsată de vină. Ne-am văzut la un ceai și la despărțire părea deziluzionată. Cred că se aștepta să fie un schimb electric între noi, schimb care nu s-a produs. Încă mai primesc mailuri de la oameni care văd filmul, se întâmplă mult mai rar, dar se mai întâmplă.

Cu toții am citit zilele acestea despre cele 3 milioane de semnături pentru modificarea definiției familiei din Constituție. Crezi totuși că percepția românilor asupra relațiilor între persoane de același sex s-a mai îmbunătățit în timp? Cum ar fi primit *Legături Bolnăvicioase*, dacă ar fi lansat în 2016?

Eu sunt destul de circumspectă în legătură cu lecțiile pe care le învățăm ca nație. Cele 3 milioane de semnături nu m-au surprins, dar mă întristează. Nu știu dacă îți amintești conflictul de la proiecția cu *The Kids are Alright*, la MTR. A fost atunci un protest homofob absolut penibil. Probabil că, mai degrabă acum, în 2016, s-ar scandaliza românii, sau acum ar fi mai vizibil.

Ce program ai la TIFF 2016? Ai niște evenimente sau filme pe care vrei neapărat să le bifezi?

Anul ăsta vreau neapărat să văd *Sieranavada*. Apoi, mă duc de fiecare dată să văd scurtmetrajele românești și sper să pot vedea și anul acesta toate cele 3 calupuri, dimineața, la Victoria. Orice altceva, consider bonus de bună purtare. Ah, și mă duc obligatoriu la Vărzărie.

Flavia Dima, blog.tiff.ro

Un gust deosebit se savurează cu măsură.